

Berlin dyktuje Pradze twarde warunki

žadając także połowy pożyczki angielskiej

LONDYN. „Evening Standard” donosi, że rząd Czecho-Słowacji rozpatruje obecnie żądania, przedstawione ze strony niemieckiej ministrowi Chvalkovsky'emu w czasie jego wizyty w Niemczech.

Żądania te obejmować mają 10 punktów następujących:

- 1) Zobowiązanie Czecho-Słowacji do pełnej neutralności.
- 2) Polityka zagraniczna Czecho-Słowacji musi być przyjazna dla Niemiec, lecz Czecho-Słowacja nie będzie zmuszona do przystąpienia do paktu antykomunistycznego.
- 3) Wystąpienie Czecho-Słowacji z Ligi Narodów.
- 4) Zredukowanie armii czeskiej.
- 5) Przekazanie Niemcom połowy pożyczki otrzymanej przez Czecho-Słowację od Anglii i Francji.
- 6) Wymiana waluty czeskiej w okręgu sudeckim na surowce.

7) Otworzenie rynków czeskich dla produktów przemysłu sudeckiego.

8) Wprowadzenie ustaw anty-

żydowskich, wzorowanych na ustawach niemieckich.

9) Usunięcie z armii i służby

rzadowej Czechów, którzy wykazali wrogi stosunek do Niemiec.

10) Zagwarantowanie swobody obywatelom niemieckim w

Czecho-Słowacji uczęszczania do własnych szkół i wywieszania własnych chorągwi.

Armia katalońska we Francji

300 wagonów sprzętu artyleryjskiego przewieziono przez granicę

PARYŻ. Ostatnie dywizje, których zadaniem było osłabienie armii z Katalonii, poczęły we środę przekraczać granicę francuską pod Perthus.

Prezentują się oni znacznie lepiej od milicjantów, których dotychczas widziano: Są prawie jednolicie umundurowani i dobrze uzbrojeni.

Do Perthus i Cerbere przybiera coraz więcej materiału wojennego, armat, karabinów maszynowych, czołgów i amunicji. W ciągu ostatnich 24 godzin do Cerbere przewieziono 300 wagonów sprzętu artyleryjskiego.

PREZ. AZANA PODA SIĘ DO DYMISJI

PARYŻ. W kuluarach parlamentarnych pojawiła się ponownie wieczerem i utrzymywała się uporeczywie, pomimo wszystkich dementi, pogłoska jakoby prez. Azana po przybyciu do Paryża złożył oficjalnie

swój urząd prezydenta Republiki Hiszpańskiej

Jednocześnie krążyły również pogłoski, zapowiadające że w ciągu dnia dzisiejszego najpóźniej gabinet Negrina rozwiąże się.

PARYŻ. Z Le Perthus donoszą, że o godz. 15.30 usłyszano tu gwałtowne wybuchy. Wiele szyb w domach wiosek pogranicznych wypadło. Eksplozja wydarzyła się w mieście Figueras, położonym o 20 klm. od granicy francuskiej.

Krąży pogłoski, że oddziały republikańskie przed wycofa-

niem się z Figueras wysadziły w powietrze miejscową cytadelę wraz z zapasami amunicji.

ATAK NA MINORKĘ

PARYŻ. W Paryżu umacnia się coraz bardziej przekonanie, że najbliższym celem operacji wojskowych gen. Franco będzie Minorca.

Prasa francuska podkreślając doniosłość strategiczną Minorki — która posiada zaledwie 50 tys. mieszkańców i 1150 km kw. obszaru — stwierdza że została ona za czasów rządu Primo de Rivero mocno ufortyfikowana i stanowi potężną fortecę skalistą, na którą armatami i posiadającą poważne umocnienia podziemne

Na wyspie panuje obecnie katastrofalna sytuacja żywnościowa. Minorca, zaopatrywana była w ciągu ostatnich dwóch lat w żywność przez

okrety z Barcelony, które zawiąły co trzy tygodnie. Obecnie, od 8 tygodni nie mógł dotrzeć żaden transport ani mąki ani żywności, ani materiałów, sanitarnych do nowych zbiorów zaś jest daleko. Ludność Minorki zagrożona jest zatem wyголоdzeniem.

Jednocześnie prasa donosi o wielkich przygotowaniach do ataku na Minorę, czynionych na terytorium Majorki. W tych warunkach z dużym zadowoleniem przyjęte zostały w kuluarach parlamentarnych paryżskie o zawińczeniu do głównego portu Minorki Mahon krążowniki angielskiego „Devonshire”, na które położyli mieli rzekomo przybyć przedstawiciele wojsk narodowych b. hiszpańskich w celu nawiązania pertraktacji z władzami wyspy w sprawie jej dobrowolnego poddania się gen. Franco

Proces upiora Paryża w marcu

PARYŻ. Proces 6-krotnego mordercy Weidmanna, rozpocznie się w Wersalu we środę dnia 15 marca rb. Obok niego na ławie oskarżonych zasiadają ko współnicy: Colette Tricot i Jean Blanc.

Dopiero po upadku Madrytu

Francja i Anglia uzna rząd gen. Franco?

LONDYN. Korespondent dyplomatyczny „Evening Star”, omawiając wyniki wizyty delegata rządu francuskiego, senatora Leona Berarda w Burgos, donosi, że rozmowa toczyła się w przyjaznej atmosferze.

Sen. Berard miał jakoby otrzymać zapewnienie, że rząd narodowy nie ma zamiaru budowania baz lotniczych na granicy

hiszpańsko-francuskiej.

W kołach oficjalnych Londynu — pisze korespondent — panuje przekonanie, że uznanie rządu gen. Franco przez Anglię i Francję może nastąpić dopiero po upadku Madrytu.

Wysiłki premiera Negrina utworzenia nowego rządu republikańskiego w Walencji mają na celu, jak twierdzą tu — nie

tyle utrzymanie dalszego opozycji, ile uzyskanie lepszego stanowiska na wypadek rozpoczęcia rokowań pokojowych.

Próby pośrednictwa anglo-francuskiego nie przynoszą na razie żadnego rezultatu z powodu nieustępliwego stanowiska gen. Franco, który żąda bezwarunkowej kapitulacji republikańców.

Nowe koncesje francuskie

na korzyść Rzeszy Niemieckiej?

PARYŻ. Prasa paryska komentuje na ogół życzliwie ostatnie exposé min. Bonnet'a w Senacie, podkreślając energiczny ton deklaracji.

Dzienniki skrajnie lewicowe i prawicowe „Epoque” atakują natomiast min. Bonnet coraz gwałtowniej. Keryllis oskarża, min. Bonnet'a w „Epoque”, że wbrew zaprzeczeniom prowadzi on poufne rokowania z Berlinem i Rzymem, które mogą doprowadzić tylko do nowych koncesji ze strony Francji.

W związku z powyższym

warto zanotować, że pogłoski o wyjeździe do Berlina p. Brinon, prezesa związku Francja-Niemcy i osobistego przyjaciela min. Bonnet'a, sprawdziły się. P. Brinon był wczoraj przyjęty przez min. Goebbelsa.

Przypuszczają, że udał się on do Niemiec w nieoficjalnej misji z ramienia min. Bonnet'a.

JEŚLI HEJNAŁ TO Z KRAKOWA. JEŚLI LOS OD WOLANOWA

Polska pokonała Węgry 5:3

na hokejowych mistrzostwach świata

W środę odbył się w Bazylei drugi mecz półfinałowy o mistrzostwo hokejowe świata pomiędzy Polską i Węgrami. Zwyciężyła Polska w stosunku 5:3 (1:1, 2:0, 2:2).

W 8-ej minucie Wołkowski przeprowadza piękny atak, a pod bramką Węgrów podaje błyskawicznie krążek Kowalskiemu, który strzela nie do obrony. Wynik zatem zostaje wyrównany na 1:1.

W drugiej tercji zaznacza się

już wyższość drużyny Polskiej w sposób bezapelacyjny.

W czwartej minucie z podania Kowalskiego Wołkowski podwyższa wynik do 2:1. W kilka minut później następuje dalszy błyskawiczny atak Polaków, zakończony trzecią bramką, strzeloną znowu przez Wołkowskiego.

W ostatniej tercji Polacy górują w dalszym ciągu. W trzeciej minucie Marchewczyk z podania Wołkowskiego uzyskuje

wartą bramkę dla Polski.

W 6-ej minucie Przedpełski z podania Burdy strzela 5-tą bramkę dla Polaków.

Od tej chwili Wędrzy „murują” bramkę. Nasi hokeiści mają jednak dalszą przewagę. W 11-ej minucie sędzia usuma Michalika z lodu. W kilka sekund później Haray z niespodziewanego wypadu strzela bramkę.

W 13-ej minucie Szamosi zdobywa nową bramkę dla Węgrów, ustalając wynik dnia.

Kwapiński prezydentem Łodzi

Pierwsze posiedzenie łódzkiej rady miejskiej

W dniu wczorajszym o godz. 19-ej odbyło się pierwsze posiedzenie nowoobranej rady miejskiej Łodzi.

Na posiedzeniu tym ustalono ilość wiceprezydentów w Łodzi na trzech oraz ławników na dwie więć. Poza tym ustalono wyśokość poboru członków zarządu miejskiego.

Na następnym posiedzeniu o godz. 20-ej przystąpiono do wyboru członków magistratu łódzkiego PPS, dysponująca większością, zgłosiła na prezydenta Łodzi kandydaturę b. posła J. Kwapińskiego, na wiceprezydenta Antoniego Szewczyka, Adama Walczaka i Antoniego Purlala.

Kalendarz dnia

PIĄTEK

10 Lutego

Scholastyka p. Jutro: Objaw. N. M. P. w Lourdes. Słońca wsch. 7.27 zach. 17.03. Księżyc wsch. 0.20 zach. 9.58.

KRONIKA HISTORYCZNA:

- 1644 Wielki pożar klasztoru na J. Górze. 1631 Bitwa powstańców pod Ostrołęką. 1920 Uroczyste objęcia wybrzeży Morza Polskiego przez wojska gen. Hallera.

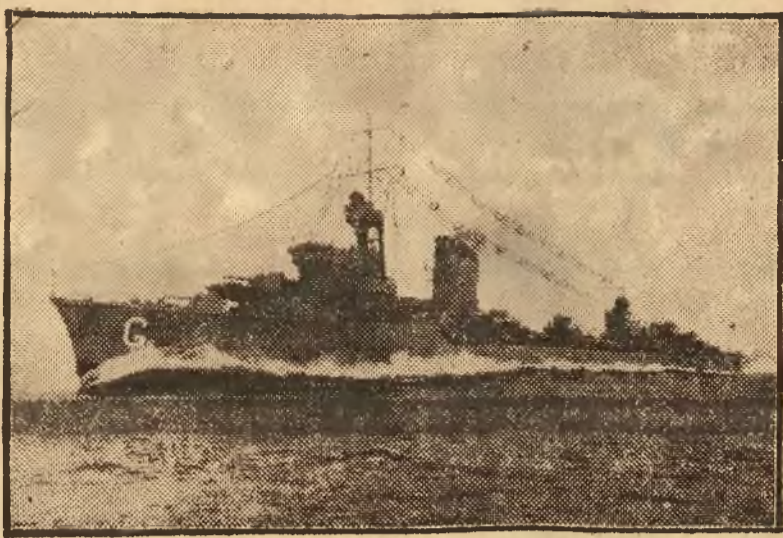
PRZYSŁOWIA:

Scholastyka, mróz utyka, A nim Walek nam zaświeci Obaczymy, mróz kark skręci.

Poradnia życiowa Rolfa Nelsona

Kupiec z prowincji. Ostatnio zamiedbuje Pan sklep i pozostawia często na lasce personelu, który jest nieuczciwy. Nie mogą być zarobki, jeśli własny personel wynosi więcej, aniżeli zysk wynosi. Jeśli tak dalej pójdzie, pozostanie Pan wkrótce nie tylko bez grosza, ale zadłuży się po uszy. Proszę zatem mniej bawić się, a więcej myśli poświęcać interesowi. Marzenie. Wyjazd za granicę uważam za wskazane. Jest Pan bardzo zdolny wytrwały i pilny i dojdzie na pewno do wysokiego stanowiska. Zdrowie jednak pozostawia wiele do życzenia i wymaga troskliwej opieki. Można jednak jedno z drugim połączyć. Ucząc się nie lekceważąc zdrowia, wszystko w miarę, a nie jak ostatnio to Pan czynił. Klimat ciepły korzystnie wpłynie na Pańskie zdrowie, będzie więc i jedno i drugie przez ten wyjazd osiągnięte. Jest Pan za młody, by decydować i zaręczać się przed wyjazdem. Nie wierzę, że będzie Pan wierny przez taki okres czasu. P. H. nie będzie pańską towarzyszką życia. Jest to chwilowy płomień, który szybko w otoczeniu ognistych włosów zgaśnie. Zielony las. Wiem, że żałuje Pani, wyczuwam jednak, że maż nie zgodzi się na Pani powrót. Pani miejsce zajęła już inna kobieta, którą Pani szanuje. Panią uważa za kobietę bez tacy i honoru i nie pozwoliłby Pani na wychowanie dzieci. W tym wypadku sąd przyznałby mu rację, ze względu na Pani przeszłość. Ma Pani kapitałk, proszę założyć sobie przedsiębiorstwo skromne i wiem, że będzie Pani mogła z dochodów żyć. Cierpi Pani za własne przewinienia i nie się już nie zmienia. Jeśli stosunki materialne pozwolą Pani w przyszłości, weźmie Pani sobie na wychowanie dziecko, by nie czuć się tak samotną. W żadnym wypadku nie wiążę się z żadnym mężczyzną. Przyjmę Panią bezpłatnie, jeśli nie wystarczającą jest ta odpowiedź. Mieszkałam Warszawa, Zielenia 4-6.

O.R.P. „Orzeł” w stoczni gdyńskiej Wielkie święto polskiej Marynarki Wojennej

Konrtorpedowiec O.R.P. „Gro m“.

(r.) W dniu dzisiejszym, cała Polska jak długa i szeroka obchodzi uroczyste święto Marynarki Wojennej. Dzień 10 lutego 1939 roku jest jednak specjalnie uroczysty: na wody polskie Bałtyku, do polskiej, potężnej Gdyni wpłył okręt podwodny „Orzeł”, nowa, znakomita ta jednostka naszej Marynarki Wojennej. Fakt ten posiada dla nas znaczenie olbrzymie. „Orzeł”, będący jednym z najsilniejszych krążowników podwodnych na Bałtyku, wzmocnia bardzo znaczną siłę naszej Marynarki. Nie jest to jednak wszystko. Trzeba zaznaczyć, że suma 8 milionów 250 tysięcy złotych, zapłacona przez Państwo Polskie stoczni holenderskiej, która „Orla” wybudowała, zebrała została drogą dobrowolnych składek całego społeczeństwa. Robotnik, chłop, rzemieślnik i kupiec polski, dał najlepsze świadectwo, że zagadnienie posiadania potężnej floty morskiej nie jest mu obce i obojętne. Hasło do tej zbiórki rzuciła w społeczeństwo Liga Morska i Kolonialna, zapoczątkowując zbiórkę na Fundusz Obrony Morskiej. Program rozbudowy floty wojennej nie może jednak oprzeć się wyłącznie tylko na ofiarach

społeczeństwa. To za mało. Ponieważ pomnażanie tonażu Marynarki postępować musi ciągle i konsekwentnie, na wiele lat naprzód, program musi być ułożony i przewidziany ustawowo środki finansowe. Budowa potężnych jednostek morskich jest bardzo kosztowna. Nie możemy nawet marzyć o zespoleniu naszych żądań koła nialnych, gdy nie staną na ich poparcie potężne kolosy morskie z wojenną banderą Rzeczypospolitej na rufie. Z tych właśnie przyczyn ukończenie budowy „Orla” i zapoczątkowanie budowy szybkich ścigaczy morskich staje się epokowym wydarzeniem w dziejach wolnej Polski. Ofiarność społeczna nie ustaje. Sypie się drobny grosz, ręką dziecka na cel dobrozrobienia morskiego przeznaczony, składają ofiary przemysłowcy, pracownicy fabryk, ludzie od skromnych warsztatów, urzędnicy wojskowi. Rząd poprzeć musi wielkimi funduszami te ofiary. Gdy to nastąpi, niedługo ujrzemy wojenne okręty, spuszczone na wodę z doków polskich narzecze stoczni. Naród, który zrozumiał, że przyszłość jego na bezkresach mórz i oceanów leży, musi stać się mocarstwem, z którym każdy będzie się musiał liczyć. KRÓTKI OPIS „ORLA”. O.R.P. „Orzeł” zbudowany został w stoczni holenderskiej we Wlissingen i spuszczone na wodę dn. 15 stycznia b. r. Konstrukcja tego krążownika podwodnego jest nawskroś nowoczesna, długość wynosi 84 m., szerokość 6,7 m. Jak każdy okręt podwodny „Orzeł” posiada dwa zespoły silników: ropne „Diesle” do poruszania się na powierzchni, oraz raz silniki elektryczne do żeglugi podmerskiej. Prócz tego do wykonywania przeróżnych manewrów służy sprężone powietrze, czerpane ze stalowych butli. Niezależnie od uzbrojenia w działa lekkie i przeciwlotnicze „Orzeł” zaopatrzone jest w kilka wyrzutni torpedowych. Morderczej sile torped „Orla” nie o-

prze się najgroźniejszy nawet pancernik. Wszystkie te najnowocześniejsze urządzenia dają namemu nowemu krążownikowi podwodnemu możliwość swobodnego operowania w dowolnej części Bałtyku. Obok kontrtorpedowca „Błyskawica” jest dziś „Orzeł” jedną z najpotężniejszych obecnie jednostek wojennych wszystkich flot państw bałtyckich. Na zakończenie dodać należy iż taki sam okręt podmerski buduje dla Polski stocznia w Rotterdamie. Jest on budowany z budżetu państwowego i otrzyma nazwę „Sęp”.

prze się najgroźniejszy nawet pancernik. Wszystkie te najnowocześniejsze urządzenia dają namemu nowemu krążownikowi podwodnemu możliwość swobodnego operowania w dowolnej części Bałtyku. Obok kontrtorpedowca „Błyskawica” jest dziś „Orzeł” jedną z najpotężniejszych obecnie jednostek wojennych wszystkich flot państw bałtyckich. Na zakończenie dodać należy iż taki sam okręt podmerski buduje dla Polski stocznia w Rotterdamie. Jest on budowany z budżetu państwowego i otrzyma nazwę „Sęp”.

DINOL — DONT rzeczywiście najlepsza PASTA do ZĘBÓW

Ks. Kentu w Polsce? Prowadzone są pertraktacje w sprawie ich przyjazdu

Przed pewnym czasem K. hr. Przeździecki, właściciel wielkich dóbr Woropajewo na Wileńszczyźnie, zaprosił do siebie na polowanie księcia Kentu i księżną Marynę. Książę Kentu przyjął zaproszenie, ale postawił warunek, że przyjazd jego będzie utrzymany w tajemnicy i będzie miał charakter wyłącznie prywatny. Niedyskrecje prasy włoskiej sprawiły, że książę wyjazd swój odłożył i obecnie sprawa przyjazdu księcia Kentu do Polski jest w stadium rozmów.

O ile wizyta ta dojdzie do skutku, księstwo Kentu przybędą do Polski incognito i żadnych wizyt oficjalnych składać nie będą. Prawdopodobnie nie zatrzymają się nawet w Warszawie i udadzą się bezpośrednio na Wileńszczyznę. Książę Kentu oraz jego małżonka księżna Maryna bawili już raz w Polsce. W sierpniu 1937 r. przybyli do Łańcuta na zaproszenie hrabiego ordynata Alfreda Potockiego, bliskiego przyjaciela księcia, gdzie spędzili trzy dni.

Chcąc uniknąć katastrofy kierowca wpadł z wozem na 2-ch kolporterów

Niezwykły wypadek samochodowy wydarzył się w środę przed południem w Gdyni. Dwaj kolporterzy gazet jechali na rowerach, wioząc plik dzienników przez plac Kaszubski ku ul. Świętojańskiej. Nagle z przeciwnej strony ukazało się auto, przed którym jakaś dziewczynka przebiegała przez jezdnię. Kierowca samochodu, chcąc uniknąć przejechania dziecka, skręcił raptownie i auto najechało na obu kolporterów gazet. Jadący na pierwszym rowerze

Dormowicz został wyrzucony w górę i dziwnym trafem spadł na dach, będącego jeszcze w ruchu, samochodu, po czym łagodnie zsunął się na ziemię. Drugi zaś kolporter Panke dostał się pod koła i cudownym zbiegiem okoliczności uszedł śmierci, albowiem auto przejechało nad nim, nie wyrządzając mu żadnej krzywdy. Poza drobnym zdarciem skóry, żaden z kolporterów nie doznał poważniejszych obrażeń, natomiast oba rowery zostały doszczętnie rozbite.

Na małej wokandzie...

Przykre zgrzytanie

czyli: „0 nodze, z pleców wykręconej”

(A. E.) Pan Fabian Konewka zatrzymał na ulicy Telesfora Cybulewskiego. — Telesfor! — krzyknął. — Dwadzieścia złotych mnie się od ciebie należy! — Idź że do choroby! — warknął pan Telesfor i zgrzytnął ze złości zębami. Pan Fabian pobladł. — Zębami będziesz na mnie zgrzytał? — Będę. — A moniaczków nie dasz? — Nie dam. — No to ci powiadam, że nie pójdziesz do domu. Pan Telesfor aż się spocił ze złości. — Zobaczmy, czy nie pójde! — syknął i ruszył naprzód. Ale pan Fabian osadził go na miejscu. — Wolnego, bracie. Przyjaciel chce z tobą rozmawiać, a ty dębego dajesz? Możeby cię i uścił, ale nie trza było na mnie zębami zgrzytać. — Żebyś powiedział: Fabian, poczekaj jeszcze z tydzień na te

dwie dychy, bo goły jestem — to bym ci nic nie zrobił. A tak to insza para butów. Fondziol ci rozkrochmałę, cyferblat skuję na ciemny orzech, nogie z pleców wykręcę... I pan Fabian począł słowa swe wprowadzać w czyn. A wykonanie było tak solidne, że po niedługim czasie krewki wierzyciel znalazł się przed obliczem Sądu Grodzkiego, jako oskarżony. — Rozeszło się nam o to — mówił pan Fabian na rozprawie — że ja Telesforowi za dwadzieścia złotych swoje sztuczne szczękę sprzedałem. — Ze mnie tej forszy nie odda, to bym mu darował. — Ze na mnie z pyskiem wyjeżdżał i od psich wątróbek sobaczył — też bym mu darował. Ale że na mnie zgrzytał — mojemu własnemu mi zębami!... tego już nie mogę darować, proszę sądu wysokiego. — o — Wyrok: tydzień aresztu.

Nasz konkurs filmowy

„3” wyprzedziła „17-e” Dziś ostatnia tabela przed końcowym wynikiem

OTO NR 3

Wczoraj o 24-ej minął termin nadsyłania kuponów: Wprowadź w chwili, gdy piszemy te słowa — fala głosów ciągle jesz-

cze napływa do redakcji, trzeba jednakże liczyć się z tym, że to fala końcowa. Wskutek tego podajemy dziś ostatnią pełną tabelę — przed końcowym wynikiem, który będzie ujawniony. ALBO W NADCHODZĄCĄ NIEDZIELĘ — jeśli zdążymy zakończyć obliczenia, albo w nadchodzącą środę (w Dodatku Filmowym). Oto stan na dzień dzisiejszy (obliczenia z czwartku, godz. 12-a): 1419 głosów otrzymał Nr. 3 1203 " " " 17 1200 " " " 10 1177 " " " 24 1115 " " " 20 902 " " " 15 867 " " " 11 832 " " " 26 519 " " " 13 518 " " " 38 509 " " " 2 445 " " " 23 438 " " " 39 433 " " " 30 417 " " " 35 398 " " " 37 377 " " " 28 356 " " " 5

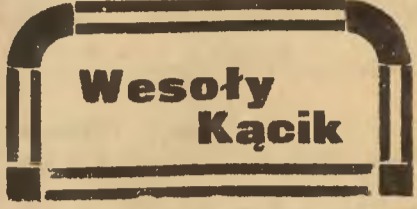
OTO NR 17

352 " " " 42 323 " " " 33 207 " " " 47 198 " " " 25

Oświadczenie premiera Składkowskiego

w sprawie nieobecności przedstawicieli na pogrzebie ś.p. R. Dmowskiego

Na wstępie wczorajszego plenarnego posiedzenia Senatu marszałek zawiadomił Izbę, że w związku z uroczystościami w

Kto lepszy?

Obok mnie w kawiarni, przy sąsiednim stoliku, siedziała dość niedobrana na oko para. On gruby lisy, starszy już mężczyzna, ona młoda, jaskrawo umalowana dziewczyna. Klócili się. Grubas robił dzwicznie wymówki.

— Rujnuję się na ciebie — mówił zduszonym głosem — Zrobiłem z ciebie damę. Ładnie mi się teraz odwdzięczasz!

— Czego się znowu czepiasz? — syknęła dziewczyna.

— Gdzieś była wczoraj wieczorem! Czekałem na ciebie trzy godziny!

— Byłam u chorej matki!

— Mówiłaś, że nie masz matki.

Dziewczyna poruszyła się niecierpliwie.

— Ale mam chrzestną!

Grubas sapnął gniewnie.

— Okłamujesz mnie! Gadał pocóż pożyczyla od dozorczy 30 złotych. Dzisiaj się u mnie upomniał.

— Na lekarstwo dla matki!

Grubas zgrzytnął zębami.

— Nie lżyj! Wzięłaś od kupca pudełko cygar i butelkę wódki!

— A tak! Doktor kazał masce plecy wódką nacierać!

— To była wiśniówka! Wiśniówką plecy nacierałaś?

— Bo innej nie dostałam! Późno było!

— A cygara po co?

— Dla doktora...

— A ten list, który znalazłem w twojej torebce? Do kogo był pisany?

— Do koleżanki!

— Koleżance na imię Wacek?

Dziewczyna zmarszczyła czoło i parsknęła gniewnie.

— A tobie co od tego, jak jej na imię! Co cię moje koleżanki obchodzą!

— Tss... Ciszej... Tu pełno ludzi!

— Sam urządzasz sceny.

— Niczego od ciebie nie chcę tylko odrobiny uczciwości!

— Taka jestem uczciwa wobec ciebie, jak ty wobec twojej żony!

— Wiesz, że moja żona jest stara i brzydka.

— Ty też nie jesteś młody i piękny.

Grubas zagryzł wargi i spojrzał wściekle na swoją towarzyszkę.

— Mam prawo żądać od ciebie wierności! Ja ci za to płacę!

Dziewczyna skrzywiła się posardliwie.

— Zona ci też zapłaciła. Sam mówiłaś, żeś dostała duży posag.

Grubas przeklnął sline i speszony opuścił z tonu.

— Zrozum kochanie! Przecież ja nic od ciebie nie chcę. To tyś dla twojego dobra! Chceć, że byś była porządna dziewczyna!

— Co? Ty tego ode mnie żadasz? A kto ze mnie zrobił nieporządny?

Grubas zakaszlał głośno, żeby zagłuszyć podniesiony głos towarzyszkę i zapukał w stolik:

— Kelner! Płacić!

Napoleon Sadek

Bologni ku czci sen. Mentreser, który pierwszy w Europie w r. 1915 zgłosił w parlamencie włoskim wniosek o wskrzeszenie Polski Niepodległej wystosował do senatora wyrazu uznania imieniem Senatu. Oświadczenie to Izba przyjęła hucznymi oklaskami.

Następnie marszałek zawiadomił Izbę, iż otrzymał od marszałka Sejmu zaproszenie na uroczyste posiedzenie Sejmu z okazji 20 rocznicy otwarcia Sejmu Ustawodawczego przez Naczelnika Państwa Piłsudskiego.

Przystąpiono do porządku dziennego. Wbrew oczekiwaniom już przy pierwszym punkcie doszło do poruszenia sprawy politycznej, która wywołała oświadczenie premiera

Sen. Tomaszewicz referował projekt ustawy o kredytach dodatkowych na rok 1938/39.

Przy tej sposobności zabrał głos sen. Rembelski, który wspominając śmierć ś.p. Romana Dmowskiego i manifestacyj-

ny jego pogrzeb, zapytywał się Rządu, dlaczego ze sfer oficjalnych nikt nie wziął udziału w pogrzebie.

Imieniem zespołu niezależnych senatorów w liczbie 10-ciu wyraził mocne i głębokie przekonanie, że Rząd powinien być wziąć udział w pogrzebie ś.p. Dmowskiego.

W odpowiedzi zabrał głos premier Składkowski, mówiąc:

— Stoję na stanowisku, że nie należy nigdy walczyć ze zmarłymi, więc powody obojętnego ustosunkowania się Rządu do uroczystości pogrzebowych ś.p. Romana Dmowskiego poruszam tylko dlatego, że sprawa ta została podniesiona przez p. sen. Rembelskiego. Nie chcę bowiem, żeby pozostało wrażenie, iż sposób, w jaki Rząd ustosunkował się do uroczystości pogrzebu ś.p. Romana Dmowskiego był przypadkowy, albo pochodził z jakiegokolwiek nieporozumienia.

— Wysoka Izbo! Rząd, który

Likwidacja komitetu nieinterwencji?

Niemcy i Włochy nie chcą uiszczać płatności na rzecz Komitetu

LONDYN. W sobotę 11 lutego upływa ostateczny termin płat-

RADIO

WARSZAWA I (Raszyn)
PIĄTEK, DN. 10. II. 1939 R.

6.30 „Witaj Gwiazdo Morza”. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.15 „F.I.S.”. 7.20 Muzyka poranna. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 — 10.00 Przerwa. 10.00 Transmisja z Gdyni z uroczystości z okazji przybycia O.R.P. „Orzeł”. 12.03 Audycja południowa. 13.00 — 15.00 Przerwa. 15.00 „Lawina” — audycja dla młodzieży. 15.20 Poradnik sportowy. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Rozmowa z chorymi. 16.35 Utwory skrzypcowe. 16.55 Skarby naszego morza — pogadanka. 17.10 Muzyka organowa. 17.45 Skrzynka techniczna. 18.00 Audycja dla wsi: 18.30 „Tatry w śniegu” — audycja literacko-muzyczna. 19.00 „F.I.S.”. 19.15 Marsze (płyty). 19.32 „Ojczyzna” — wiersz. 19.35 Transm. z uroczystości przybycia do Gdyni O.R.P. „Orzeł”. 20.35 Audycja informacyjna. 21.00 Śpiewa Chór R. P. 21.15 Koncert symfoniczny. 22.30 „Pomorze w twórczości Zeromskiego” — szkic literacki. 22.45 Muzyka (płyty). 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Ostatnie wiadomości. 23.03 „F. I. S.”. 23.05 — 23.15 „F. I. S.”: Wiadomości z Polski w języku francuskim.

WARSZAWA II (Mokotów)

14.00 Zespół muzyczny. 15.00 Koncert słynnych solistek (płyty). 16.00 Forma koncertu instrumentalnego. 16.40 Wiadomości sportowe. 16.45 Pare informacji. 16.50 Kąciak solistów. 17.10 „Chory w domu” — pogawędka gospodarska. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.35 Program na jutro. 17.40 Muzyka taneczna (płyty). 19.00 — 20.05 Przerwa. 20.05 Koncert symfoniczny. 21.00 — 21.05 Przerwa. 21.05 Recital fortepianowy. 21.25 „Autor czy aktor” — szkic literacki. 21.40 Muzyka taneczna (płyty). 22.45 Recital śpiewaczy. 23.10 — 23.55 Z oper (płyty).

Bombę na posterunek policji rzucili powstańcy arabscy

JEROZOLIMA. Brytyjskie władze wioskowe przeprowadziły wczoraj akcję rewizyjną wśród ludności okręgu Jeruzolimy. Akcja zakrojona była na olbrzymią skalę, obejmującą jednocześnie 22 wsie arabskie. Z wojskami prowadzącymi rewizję współdziałały 24 samoloty. Była to największa operacja

ności kolejnej raty na koszty utrzymania całego aparatu Komitetu Nieinterwencji ze strony czterech głównych mocarstw: W. Brytanii, Francji, Niemiec i Włoch, pokrywających 80 procent wydatków.

Jak utrzymują w kołach politycznych, zarówno ze strony Niemiec, jak i ze strony Włoch nastąpi formalna odmowa uiszczenia tych płatności wraz ze stwierdzeniem, że oba te rządy zdających dalszych płatności na rzecz Komitetu Nieinterwencyjnego uiszczać nie będą, uważa-

jąc, że jakkolwiek dalsza działalność tego Komitetu stała się wobec rozwoju sytuacji w Hiszpanii bezprzedmiotowa.

Powyzsze stanowisko Niemiec i Włoch oznaczać będzie koniec całego Komitetu Nieinterwencyjnego.

Akcja Scotland Yardu

w sprawie zamachów bombowych w Anglii

LONDYN. Z Belfastu donoszą, że policja kryminalna Irlandii Północnej prowadzi w ścisłym porozumieniu ze Scotland Yardem śledztwo w sprawie zamachów bombowych w Anglii.

Dwa ciosy nożem w pierś

Krwawa zemsta eksmitowanych lokatorów

POZNAŃ. Wczoraj wieczorem dokonano napadu na córkę właścicielki domu Marię Michalską. Napastnicy weszli do mieszkania Michalskich i jeden z nich zadał Marii Michalskiej 2 ciosy nożem w pierś, po czym obaj zbiegli. Ranną przewieziono w stanie bardzo ciężkim do szpitala.

Okazało się, że napastnikami byli eksmitowani przed paru ty-

godniami lokatorzy tego domu, bracia Mieczysław i Marian Frankowscy.

Polidja aresztowała Mariana Frankowskiego, natomiast drugiego, który zranił Michalską, ukrywał się przed władzami. Napadu dokonano z zemsty.

Sensacyjny artykuł Bluma

w sprawie planów gen. Franco

PARYŻ. B. premier i prezes frakcji parlamentarnej stronnictwa socjalistycznego Leon Blum zamieścił na łamach organu socjalistycznego „Populaire” artykuł, w którym przyznaje, że przed 18-tu miesiącami rządu Anglii i Francji omawiały możliwość obsadzenia Minorki.

Blum domaga się realizacji tego projektu w obecnej chwili, podkreślając znaczenie strategiczne Minorki dla połączeń kolonialnych Francji.

Blum podkreśla, że gen. Franco zamierza zająć Minorkę, w ramach obecnej ofensywy na froncie katalońskim.

reprezentuję i za który odpowiadam, pamięta tragiczne momenty po śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego. Wtedy to, jak i po tym Roman Dmowski, jako ideowy szef Stronnictwa Narodowego, dopuścił i tolerował, że Stronnictwo Narodowe usiłowało znieważać pamięć Marszałka Józefa Piłsudskiego, kiedy bezbronny leżał w ubóstwianej przez cały Naród, trumnicy. Rząd pamięta o tym i, uważając, że nie ma podstawy obniżać wartości życia ś.p. Dmowskiego, nie miał również możności wzięcia udziału w jego pogrzebie (huczne i długotrwałe oklaski).

Nast. Izba uchwaliła projekt ustawy o użyciu broni przez policję państwową i organy ochrony państwa, ustawę, zmniejszającą wojskowy kodeks karny, ustawę o państwowej służbie cywilnej.

Poza tym Izba ratyfikowała umowę polsko-niemiecką oraz kilka innych ustaw. Porządek dzienny został wyczerpany prawie że bez dyskusji.

Wśród aresztowanych znajduje się szereg wybitnych osobistości, odgrywających wybitną rolę w organizacji terrorystycznej, znanej pod nazwą: „Irlandzkiej armii republikańskiej”.

KUPON NA BEZPŁATNĄ PORADĘ PRAWNĄ

Dla uzyskania porady należy przedstawić dwa kupony

Wśród aresztowanych znajduje się szereg wybitnych osobistości, odgrywających wybitną rolę w organizacji terrorystycznej, znanej pod nazwą: „Irlandzkiej armii republikańskiej”.

Nowy „Eteryyczny” Puder do Twarzy

Zadziwiający wynalazek paryskiego chemika-kosmetyka

Puder do Twarzy dziesięciokrotnie cieńszy i lżejszy niż to kiedykolwiek zostało osiągnięte! Tylko puder utrzymujący się w powietrzu jest użytkowany. Na tym polega nowy zadziwiający sposób fabrykacji stosowany przez pewnego paryskiego chemika — przyjęty obecnie przez firmę Takalon.

Sprawia to, że Puder Takalon spraparowany według oryginalnego francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Pudru Takalon przylega równo i gładko, pokrywając skórę jakby niewidzialną powłoką piękności. Wynikiem tego jest zupełnie naturalnie wyglądające piękno. Różni się tak bardzo od staromodnych pudrów, które nadawały wygląd „maquillage'u”. Puder Takalon zawiera poza tym Piankę Kremową, dzięki której trzyma się 8 godzin. W najbardziej dusznej sali restauracyjnej twarz Pani nie będzie nigdy wymagała przypudrowania, jeżeli używa Pani Pudru Takalon. U schyłku przetańzonej nocy cera Pani będzie świeża i pozbawiona połysku. Cena: zł. 1.40 i 2.50, do nabycia wszędzie. Dzięki specjalnej organizacji każda czytelniczka niniejszego piśma może otrzymać Lüksowny Kasetkę Piękności, zawierającą 6 próbek Pudru Takalon w różnych odcieniach, które może sama wypróbować. Kasetka zawiera również Odywca Kremy Takalon na dzień i noc. Należy tylko nadesłać zł. 0.50 w znaczku na koszty przesyłki, opakowania i inne wydatki. „Ontax” odziedz. 38-6 Warszawa, Stępińska 2.

CZYTAJCIE „ŚWIAT PRZYGÓD” CENA 10 GR

ZYGMUNT CZARSKI

ZA GRZECH NIE POPEŁNIONY

Powieść współczesna, osnuta na prawdziwych wydarzeniach

Podczas ślubu Jerzego Chareckiego z Lucyną Darską (a właściwie Doniecką), zjawił się nagle w tłumie wiesniaków, jakiś obdarty włóczęga i teraz wszedł do zajazdu.

— Patrz, patrz, to ten obdartus z kocioła — szepnęła Wiochna Lebasowej, widząc że do zajazdu wszedł nędzarz.

— Czego? — zapytał szorstko Lebas, widząc wrchodzącego oberwańca.

— Poproszę o kieliszek wódki i chleb z serem, jeżeli można — szepnął przybysz łagodnym głosem.

Jednocześnie zaś pogrzebał w kieszeni i wyjął z niej pięćdziesiąt groszy.

— Dobrze, już dobrze — rzekł Lebas rozbrojony — najpierw jedzenie, potem rachunek.

Szybko przyniósł mu, czego żądał. Przybysz zaś brał się do jedzenia powoli, a bardzo starannie.

— Z daleka idziecie? — zapytał z zaciekawieniem Lebas.

— Z bardzo daleka.

— Tak tylko... z włóczęgostwa?

— Nie, za pracą.

— A co potraficie robić?

— Wszystko potrochu.

— Bo mógłbym się wam tu wystarać o robotę...

— Jaką?

— Będziecie tłuc kamienie. A potem wozić je na budowę. W tej chwili właśnie hrabina Kastalska robi przebudowę swego pałacu. Potrzeba rąk do pracy.

Słyszając nazwisko hr. Kastalskiej, nieznamy drgnął. Opuścił głowę, jak gdyby chciał ukryć wzruszenie.

— No i co? Bieriecie tę pracę? — zapytał ponownie Lebas, widząc wahanie przybysza po czym dodał — jeżeli wam za ciężko tłuc kamienie, to możecie je tylko wozić.

— Mam więc być furmanem u hr. Kastalskiej?

— Tak, to wcale nie ciężka praca, a dobrze płatą. Przed miesiącem już też tam dałem dwóch takich świętych tureckich, jak wy. Nie mieli ani co do ust włożyć ani gdzie ułożyć się na spoczynek. Zaopiekowałem się nimi, jak mogłem. I przyznam się szczerze,

że nie pożałowałem. Zapłacili mi wszystko co do grosza i to nawet bardzo dobrze.

— Tyle tam zarobili?

— Tyle znów nie. Ale pewnego pięknego ranka przyszedł do nich służący hrabiny Kastalskiej i przyniósł im grubą pakę pieniędzy. Było tego chyba z dziesięć tysięcy.

— Co? Aż tyle? Służący hrabiny Kastalskiej? — zapytał przybysz, niesłuchanie zdumiony.

— Aż tylko sześćset...

— To doprawdy nadzwyczajne.

Ledwo ochłoniawszy z wrażenia, nieznamy znów zapytał, tym razem już spokojniej:

— Cóż to byli za jedni? Jak wyglądali?

— Ot, takie sobie włóczęgi. Ale morowe chłopcy. Jeden z nich był jakiś cyrkowiec, czy coś takiego. Strasznie wylamany i powykęcany.

— Cyrkowiec? Czy aby na pewno?

— Czy na pewno, to nie powiem, ale że był „połamany” to wiem, bo się popisował.

— Jak się nazywali?

— Ten połamany nazywał się Józek. Na drugiego zawsze mówiliśmy Pechowiec.

— Pechowiec! Więc to oni! — zawołał przybysz gwałtownie przejęty i blade, jak trup — więc oni... żyje... — dodał wzruszony do głębi.

Padł na ławę i ukrył twarz w dłoniach. Oparł się łokciami o stół, na który padały teraz rzęsiste łzy...

— Co się wam stało? — zapytał Lebas, zdumiony tym nagłym zmartwieniem przybysza — znaliście tych dwu? Można powiedzieć, że was nawet bardzo muszą oni obchodzić.

— Czy ich znam? O, tak tak... To moi dwaj przyjaciele, bracia niemal. Więc byli tu w dziełach ich, pozostawali nawet jakiś czas?

— Tak, przez tydzień.

— O, wcale pan nie wie, jak mnie pan ucieszył tą nowiną.

Powiedziawszy, to przybysz milczał dłuższą chwilę pograżony w ponurych rozmyśleniach. Wtem podniósł głowę i zapytał raptownie:

— Czy mógłbym tu przenocować?

— Proszę bardzo. Nie drogo policzę. Złotóweczkę

— Ach, o tym nie ma mowy! To o wiele za drogą dla mnie. Jestem bardzo biedny.

— No więc... powiedzmy... pół złotego. I to na kredyt. Zapłacicie mi, gdy dostaniecie pracę. Gdy zostaniecie na dłużej, jeszcze taniej wam będę liczył za dobę.

— Jak najchętniej. Serdecznie dziękuję za łaskawość.

— Zjecie co na kolację wieczorem?

— Niestety, nie będę mógł. I tak już za bardzo nadużyłem pana dobroci. Zostało mi zaledwie parę groszy.

— Więc będziecie moim gościem. Zapraszam was dziś na kolację.

— Najserdeczniej dziękuję. Pan jest naprawdę bardzo dobry. Czy mógłbym teraz chwileczkę się zdrzemnąć?

— Bardzo proszę. Zaraz wskażę, gdzie.

Zaprowadził go po schodkach na górkę, gdzie był stryżek, służący zajazdowi za pokój gościnny. Nieznamy rzucił się na posłanie i od razu zasnął kamiennym snem. Był mocno sfatygowany. Niedługo trwał wszakże ten sen. Zbyt wiele myśli nurtowało mu głowę, by pozwolić na dłuższy spokojny sen. Myślał więc:

— Oto nareszcie jestem już niemal u celu. Gdy by nie ten ślub, mógłbym już się wcześniej czegoś dowiedzieć. Teraz muszę poczekać aż goście się rozjadą. Oby tylko nie zbyt długo. Jednak muszę jakoś przeżyć kilka dni. Jeżeli się uda dostać tę pracę przy budowie, przyjmę ją. To mi może ułatwi dotarcie... do pałacu...

Znów zmęczenie wzięło górę i znów zapadł w ciężki sen. Było już ciemno, gdy obudził się, mocno potrząsany przez Lebas, który wołał:

— Wstawajcie prędzej, kolacja czeka!

Zerwał się i zeszedł na dół. Siadł na brzeжку stoła i jadł z apetytem, co mu podsuwano, usiłując poskramiać swój wilczy głód, spowodowany wieloletnim aż nazbyt skąpym odżywianiem się.

Czuł się tu coraz lepiej. Atmosfera szczerości i życzliwości wpływała bardzo kojąco na jego skołatany mózg. Nadzieja na niedaleką już lepszą przyszłość opromieniła mu duszę.

Po kolacji chciał jeszcze wypytywać Lebas o pewne dalsze szczegóły, dotyczące hr. Kastalskiej i innych mieszkańców pałacu. Lebas wszakże odrzekł:

— Mało co mógłbym o tym powiedzieć. Za wysokie progi na nasze nogi...

Przybysz zmarkotniał. Z drugiej strony wszakże widząc, że jego pytania budzą nieufność Lebas, wołał ich zaniechać. Postanowił działać na własną rękę...

Dalszy ciąg jutro.

GDZIE MOJ MAŁ?

TRAGICZNE DZIEJE TRÓJGA LUDZI, RZUCONYCH NA FALE LOSU

Ale zanim Jan zdołał to uczynić: jeszcze podczas jego pobytu w Nowym Jorku — w Filadelfii wydało się coś, co do głębi wstrząsnęło Wandą...

Było to pewnego słonecznego popołudnia. Poza Wandą i służącą w mieszkaniu Cormicków nie było nikogo. Pani Cormick udąła się na posiedzenie jakiejś instytucji dobroczynnej, a Vivian poszła z narzeczonym na kort tenisowy.

W mieszkaniu panowała głucha cisza, iż Wanda siedząca nad jakąś robotką ręczną dziękowała Bogu za to, że doprowadził w końcu łódź jej życiową do pewnego brzegu...

Nagle przyszedł woźny ze sklepu Cormicków, który znajdował się w tym samym domu, co ich mieszkanie i podając Wandzie list, oświadczył:

— To dla pani.

Wanda odłożyła robotkę i wzięła list do ręki.

— Dziękuję. Dla mnie?

— Tak. Jest adresowany do pani męża.

W pierwszej chwili Wanda pomyślała, że Jan tak silnie tęskni za nią, że przysłał jej list z drogi. Była tego tak pewna, że nie spojrzała nawet na kopertę na której znajdował się jej poprzedni adres Chicagoski i był obecnie przekreślony czerwonym atramentem. Nie spojrzała nawet na drugą stronę, na której zwykle znajdował się adres nadawcy...

Któż inny mógł bowiem do niej pisać?

Zniecierpliwiona rozerwała więc kopertę, myśląc:

— Co może mi Jan pisać?... Może mu się coś wydarzyło w Nowym Jorku?... Może musiał tam pozostać dłużej?...

Oczy jej jednak szeroko rozwarły się ze zdumienia, gdy ujrzała nieznamy charakter pisma. Ręce jej zaś zaczęły silnie drżeć, gdy stwierdziła kto podał list...

— Boże drogi! Czy to możliwe? Wanda niechybnie krzyknęłaby z oszłolienia. Serce jej zaczęło jednak tak silnie bić, że zabrakło jej tchu.

List nosił podpis: „S. Tomek”. Podpisał go więc człowiek, który w Warszawie zaopiekował się jej dzieckiem, który w Ameryce podrzucił je! A gdyby nie szlachetni i dobrzy Cormickowie, kto wie czy ujrzałaby jeszcze kiedyś swoją „Wikcię”.

— A czego on chce teraz? — zapytała się w duchu Wanda.

Podpis ten wywarł na niej tak silne wrażenie, że zawirowało jej przed oczyma i opadła na krzesło. Gdy zaś w końcu przeczytała pierwsze kilka wierszy, zimny pot zrosił jej czoło.

„Do szanownej pani Siwek, w Chicago!..

„Przeczytałam w gazecie ogłoszenie Pani, apeli zrozpaczonej matki. Długo się zastanawiałem nad tym

CZYTAJCIE

NO WEGO SPORTOWCA

czy mam Pani odpowiedzieć, ponieważ odpowiedź moja niestety, nie sprawi Pani przyjemności.

„Ale obowiązkiem moim jest powiedzieć Pani prawdę, szczególnie gdy stwierdziłem, jak rozpaczliwie poszukuje Pani swojego dziecka.

„Tak, to ja przed szesnastu laty wzięłam Pani córeczkę na wychowanie. Proszę mi wierzyć, że gdybym wówczas nie zajął się Pani dzieckiem, wyzionęłoby ducha z głodu.

„Gdy wyjeżdżałem z Pani dzieckiem do Ameryki, powiedziano mi, że jej matka jak i ojciec nie żyją: Z tego względu zaadoptowałam Pani córkę i oficjalnie nadałem jej moje nazwisko.

„Pani dziewczynka pięknie się rozwinęła i bardzo dobrze się uczyła. Ale gdy liczyła piętnaście lat, tak gwałtownie się zmieniła, że z trudem ją poznawałem.

„Trudno mi o tym pisać. Ale moim obowiązkiem jest powiedzieć Pani prawdę.

— A więc w owym czasie, to jest przed trzema laty, poznała pewnego młodzieńca z Nowojorskiego świata podziemnego i uciekła z nim z domu. Wszystkie moje wysiłki aby znów sprowadzić ją na uczciwą drogę nie dały wyniku. Błagałem aby wróciła do domu. Wyśmiała mnie jednak.

„Wówczas nie pozostało mi nic innego, jak opowiedzieć jej całą prawdę, że nie jest moim dzieckiem. Przypuszczałem, że to pomoże. Ale również i to nie dało wyniku. Odpowiedziała mi cynicznie, że jest jej obojętne kim są jej rodzice.

„Piszę to wszystko, ponieważ ustnie byłoby mi trudno to wszystko Pani powiedzieć. Powinna Pani o tym wiedzieć, gdy szuka Pani swego dziecka.

„Jednakże ona już nie żyje. Staczała się bowiem coraz niżej, a przed rokiem aresztowano ją wraz z bandą gangsterów i skazano na śmierć.

„Zdaje mi się, że tego dnia, w którym czytałem Pani rozpaczliwy apel, posadzono Pani córkę na elektrycznym krześle.

„Nie pisałbym-Pani o tym wszystkim tak dokładnie, gdybym nie chciał Pani wykazać, że nie należy rozpaczać i tak tęsknić za dzieckiem, które nie chciało słyszeć o uczciwym trybie życia.

„Nie jest to moja wina. Dałem jej najlepsze wychowanie. Ze pewnością tkwiło to już jej w krwi.

„Domyślam się, że list ten sprawi Pani wielki ból. Długo się zastanawiałem nad tym, czy mam do Pani pisać. Moim obowiązkiem jednak, powtarzam było powiedzieć Pani prawdę. S. Tomek.”

(Dalszy ciąg jutro)

Czy wiecie, że...

Próby krwi robiono już przed 700 laty. Chiński uczone, Furu-hata odnalazł trzymomowe dzieło wydane w roku 1247, którego tytuł brzmi: „Wyjaśnienie fałszywych oskarżeń o ojcostwo”. Również i literatura arabska zna bardzo stare dzieło które traktuje o próbach krwi celem rozpoznania ojcostwa.

Mięso świni od setek lat jest niezwykłym delikatesem dla mieszkańców Wysp Hawajskich. Przyprawia się tam je jednak trochę inaczej niż u nas. Wyjmuje się z ciała świni wnętrzności i wkłada się tam rozżarzone kamienie. Następnie owija się swinię liśćmi palmowymi i zakopuje w ziemi. W ciągu kilku godzin zakopane w ziemi mięso zostaje upieczone. Wówczas wykupuje się je i spożywa.

Chińczycy nie zawsze nosili warkocze. Dopiero w roku 1644 byli do tego zmuszeni na znak poddania się pod panowanie mandżursko-mongolskie. Obyczaj ten zaczął zniknąć w roku 1901, gdy została obalona dynastia Mandżu.

Największymi żariokami na świecie są Jakuci z Syberii, podczas gdy Japończycy jedzą tylko około jednej czwartej tego, co my.

Poza ludźmi tylko owce i konie mają właściwość pocenia

Podobizna nowego premiera Jugosławii Cwetkowicza, który po dymisji gabinetu Stojadinowicza uformował nowy gabinet.

się na całym ciele. Psy i koty pocą się tylko na końcach łap, małpy na nosie, woły około pyska, a szczęśliwe króliki w ogóle się nie pocą.

Ubranie przeciętnego mężczyzny waży cztery razy więcej niż ubranie kobiety. Natomiast zawartość torebki kobiecej waży często dwa lub trzy razy więcej niż zawartość męskich kieszeni.

Japońskim uczonym udało się wyprodukować z odpadków pewnego gatunku soji tkaninę, która jest bardzo podobna do sztucznego jedwabiu. Poza tym uczeni starają się wytworzyć mleko z soji, które będzie posiadało więcej środków odżywczych niż mleko krowie.

Uchodźcy hiszpańscy z Katalonii w obozie koncentracyjnym na pograniczu francuskim.

Podczas wojny światowej zwykła nafta odegrała wielką rolę

Nafta, ten drogi produkt w dobie motoryzacji, posiada olbrzymie znaczenie dla życia gospodarczego nie tylko w czasie pokoju, ale również i w czasie wojny. Można śmiało rzec że przyszła wojnę wygra ten, kto będzie posiadał większe zapasy nafty.

Jaką rolę odegrała nafta w czasie wojny światowej wynika z pamiętników Ludendorfa, który pisze między innymi:

„Istotnym elementem przewagi Sprzymierzonych było ich nagromadzenie zapasów nafty. Niemcy zaczęły odczuwać brak produktów naftowych dla samochodów i samolotów już w roku 1916. Byliśmy zmuszeni do oszczędzania dosłownie każdego litra nafty i nie mogliśmy pokryć zapotrzebowania na ten drogi produkt, podczas gdy Sprzymierzeni mieli tuż na tyłach olbrzymie zapasy benzyny. Z tych względów rozpoczęto operacje, które miały na celu wyrugowanie Anglików z Bałkanów”.

W roku 1917 Clemenceau zwrócił się do Wilsona telegraficznie prosząc, aby „Standard Oil” dostarczało więcej nafty. W depeszy tej Clemenceau pisał:

„Jeśli Sprzymierzeńcy mają wygrać wojnę, jest koniecznym, aby w chwili największego napięcia wszystkich sił Francja posiadała dostateczną ilość tego

drogocennego produktu, który jest nie mniej potrzebny niż krew żołnierska”.

Obecnie okazuje się, że obrońca Verdun udało się tylko dlatego, że gen. Petain mógł rzucić do ataku armię, którą przewoziło 35.000 samochodów ciężarowych, kursujących 80 godzin bez przerwy, między tyłami a frontem. Ale nie wystarczyło zmobilizowanie tej „floty” samochodowej. Należało posiadać jeszcze odpowiednie zapasy benzyny dla tych samochodów.

Tym jak i ogólnym zaopatrzeniem armii, floty i lotnictwa Francji i Anglii w naftę zajmował się zmarły niedawno Henri Deterding. W roku 1917 powołano z jego udziałem do życia międzynarodową komisję, która zajmowała się podziałem nafty, a tym samym doprowadziła do likwidacji konkurencji między dwoma światowymi trustami. „Standard Oil”, którego właścicielem był Rockefeller a „Shallem”, który należał do Deterdinga. Floty obu trustów

współpracowały ze sobą; zorganizowały dostawę nafty dla całego świata, dostarczając nafty najkrótszą drogą. A przy tym zapomniano o konkurencji i w wieraniu ekonomicznych wpływów. Kto chociażby w grubszych zarysach zna dzieje walki między tymi dwoma trustami, których areną jest cały świat, może pojąć gest, jaki uczynili obojko królowie nafty, dwaj nieprzejednani przeciwnicy, którzy na pewien czas pogodzili się.

Gest ten oczywiście opłacił się im, ponieważ podczas wojny dywidendy przedsiębiorstw naftowych poszły znacznie w górę. Krążyły również pogłoski że „przypadkiem” kilka statków cystern tych przedsiębiorstw do stało się do portów niemieckich. Była to jednak kropla wody w morzu. Kilka tych statków nie grało żadnej roli i naftowe wygólenie Niemiec udało się w całości. Była to przede wszystkim zasługa Deterdinga, który poświęcił cały swój talent organizacyjny temu zadaniu.

Po śmierci Deterdinga trust jego będzie w dalszym ciągu rozwijał się. Ale tym nie mniej śmierć „króla nafty” będzie wielką stratą nie tylko dla jego konkurencji, ale również dla Anglii, której poświęcał — oczywiście nie bezinteresownie — wszystkie swoje siły i zdolności.

Teraz bowiem słowa wypowiedziane przez Clemenceau w roku 1917 że „kropla nafty równa się kropli krwi” stało się wprost pewnikiem matematycznym. Współczesne bombowce tanki i okręty — wszystko to posiada zdolność bojową gdy istnieją odpowiednie zapasy nafty. Bez niej przedstawiają one sobą bezużyteczne żelastwa. W tych warunkach flota statków cystern koncernu „Schall” posiada podobne znaczenie co eskada okrętów wojennych, a królowie i nafty, ci wszechpotężni ludzie, przedstawiają sobą taką siłę, że śmierć jednego z nich jest wydarzeniem o wielkim znaczeniu międzynarodowym.

Mgła przyczyną małżeństwa „Rzecz” miała miejsce w Londynie

Zimą w Londynie panuje mglista, przejmująca pogoda. Czasem jest tak gęsta, że nie wi-

dzi się nic w odległości jednego kroku od siebie. To też nic dziwnego, że mgła londyńska jest związana z całym szeregiem dramatów: niezliczona ilość morderstw była dokonana pod jej przejmującym płaszczem, mężczyźni i kobiety byli ograbiani podczas mgły, dzieci były porywane od matek, a żony od mężów.

Ale oto ostatnio mgła spowodowała niezwykle zabawny wypadek. Pewnego wieczoru młody urzędnik, Jackson odprowadził do domu swoją znajomą, pannę Harrison. Wskutek gęstej mgły młodzi ludzie usta owinęli szalami i w milczeniu przedzierali się przez wilgotną ciemność, kierując się w stronę domu dziewczyny.

Po drodze natknęli się na podobną parę. Wskutek nagłego „zderzenia”, na sekundę powstało zamieszanie. W końcu Jackson odnalazł znajomą, ujął ją znowu pod ramię i oboje ruszyli w dalszą drogę.

Po jakichś dziesięciu minutach doszli do domu, w którym mieszkała dziewczyna i Jackson

odciągając szal z ust, oświadczył:

— Jesteśmy u celu.

Dziewczyna wydając okrzyk zdumienia, odskoczyła od niego i zapytała:

— Kim pan jest?

Jackson, który po raz pierwszy słyszał ten głos, zapalił zapalniczkę i w jej świetle stwierdził, że ma przed sobą zupełnie obcą dziewczynę, którą podczas zamieszania wziął za swoją znajomą.

Wypadek ten zakończył się w ten sposób, że panna Harrison była do głębi obrażona na Jacksona i nie chciała się z nim spotykać. Jackson nie przejął się tym zbytnio, ponieważ dziewczyna, którą przypadkowo poznał w tak zadziwiający sposób, przypadła mu do gustu i często się z nią spotykał. W końcu poprosił o jej rękę i przed kilkoma dniami odbył się ich ślub.

ZADAMY POWSZECHNYCH SWIADCZEN NA ROZBUDOWĘ FLOTY WOJENNEJ!

Pałac Marszałka Balbo w Tripolisie.

Tysiączna armia sprzedawców radiowych zrzesza się w walce o prawo do życia

Na froncie walki o zagrożone prawo do życia zapowiadają nową wielką ofensywę, tym razem w handlu artykułami i aparatami radiowymi. Około tysiąca akwizytorów radiowych w Warszawie, zatrudnionych w mniejszych i większych firmach występuje mianowicie z protestem przeciwko zapowiedzianej przez sprzedawców obniżce procentów prowizyjnych, zapowiadając akcję aż do strajku sprzedawców radiowych włącznie.

We wspomnianej branży panował w początkach radiofonizacji zwyczaj, że sprzedawcy na mieście otrzymywali z firm, w których byli zatrudniani, stałe pensje oraz procent od ogólnego obrotu, bez względu na to czy klient nabywał radio za gotówkę, czy też na raty.

„Z WDZIĘCZNOŚCI” ZA PROPAGANDE!

W miarę jednak jak rynek nasz nasycić się zaczął aparatami radiowymi, jak na dachach trzeba było dobrze wyszukiwać miejsca pod nowe anteny, słowem w miarę postępu ogólnej radiofonizacji kraju, przedsiębiorcy radiowi i właściciele firm postanowili „odwdziżyć się właściwym propagatorem radiofonizacji” i zniesli sprzedawcom pensje, poprzestając na wypłacaniu im 10 procent od sprzedanego aparatu, licząc oczywiście od ceny gotówkowej.

Ten niekorzystnie zmieniony dla sprzedawców stan rzeczy trwał wreszcie do chwili ostatniej. W chwili bowiem, gdy rynek radiowy został już poważnie obsłużony, a wobec słabych możliwości nabywczych naszej ludności staje się coraz mniej chłonny, pracodawcy zamiast dopomóc swoim sprzedawcom, postanowili ich obecnie dobić i po prostu zakomunikowali im, że od najbliższego pierwszego miesiąca płacić im będą już nie 10, a zaledwie osiem procent od ceny gotówkowej sprzedanego aparatu.

NA WŁASNY KOSZT

— Wprowadzono poza tym nowy jeszcze zwyczaj, który bije nas w sposób niezwykle dotkliwy — opowiada nam jeden z przedstawicieli sprzedawców radiowych, który wraz z delegacją swoich kolegów przybył poszukiwać się na nędzny los ludzi tej branży. — Kazano nam, mianowicie, na własny koszt dostarczać do firmy aparat wstawiony już do klienta, a niezaakceptowany przez firmę z powodu nieuznania zdolności płatniczych klienta.

— Zwyczaj u nas jest taki — tłumaczy nam w dalszym ciągu — że aparat wstawia się do klienta, spisuje z nim umowę kupna, ale w umowie tej zamieszcza paragraf, który mówi, że firmie wolno zawsze odstąpić od umowy i klient musi aparat bez oporu zwrócić. Paragraf ten wstawiony jest po to tylko, aby można było aparat odebrać, w wypadku, jeśli przeprowadzony wywiad wypadnie dla klienta niekorzystnie.

— Latem przeprowadzacie panowie wywiad dopiero po spisaniu umowy? — pytamy.

KTO BY KUPIŁ?!

— Oczywiście. Gdyby było odwrotnie, to w ogóle chyba nie kupowałyby ludzie u nas! — odpowiada nam sprzedawca, po czym tłumaczy dalej — Dawniej aparat taki, w razie zerwania umowy, firma zabierała sama, obecnie jednak przetransportowanie go z mieszkania klienta do firmy musi się zająć sam sprzedawca na własny rachunek.

— I oż panowie mają zamiar w

takich warunkach przedsięwziąć?

— Przed wszystkim postanowiliśmy doraźnie przynajmniej ale wszyscy ze wszystkich firm radiowych zrzec się i wystąpić tak jak cały kartel radiowy przeciwko nam, my wszyscy przeciwko kartelowi. Jest nas przecież w Warszawie samej grubo ponad tysiąc ludzi. Żyjemy już obecnie w skandalicznych warunkach materialnych, a co dopiero mówić o przyszłości nakreślonej nam przez naszych chlebodawców...

NĘDZA KRAŃCOWA!

— Ile panowie zarabiają przeciętnie — pytamy — przy osmiu godzinach pracy dziennej i wkładaniu w pracę wszystkich swoich uzdolnień?

— Przeciętny zarobek sprzedawcy radiowego miesięcznie wynosi około 30 zł., ale są tacy koledzy, którzy mimo największych wysiłków nie zarobią w miesiącu więcej jak złotych 40. Przyzna pan, że z takich zarobków urywać jeszcze dwadzieścia procent, to już po prostu nieludzkie!..

— A czy poza tym stosunek pracodawców do panów jest przynajmniej przyzwoity?

PQ PROSTU NIEMORALNIE!

— Nie wiele zaryzykuje — odpowiada nam rozżalony sprzedawca — jeśli powiem, że jest po prostu niemoralny! Jak pan bowiem inaczej nazwać może takie postępowanie: Bierze pan do ręki gazetę, czyta pan w niej, że firma radiowa „X” poszukuje sprzedawców radioaparatów,

że tak czarno odmalowane położenie akwizytorów radiowych jest w 95 procentach zbliżone do prawdy. Są firmy, oczywiście, które stanowią wyłom, które traktują swoich sprzedawców uczciwie, jednak większość i to większość przytłaczająca nie pominiemy okazji, aby przy sprzedaży aparatu radiowego zarobić przede wszystkim na zarobku sprzedawcy.

Podjęta w tych warunkach przez pokrzywdzonych sprzedawców akcja jest więc najslusniejsza i dalsze próby stosowania wyzysku przez przedsiębiorców i właścicieli firm radiowych mogą na nich spowodować nieobliczalne następstwa.

Trudno jest doprawdy rozmówcom naszym nie przyznać racji, skoro sami zdajemy sobie doskonale sprawę na podstawie własnych obserwacji,

że tak czarno odmalowane położenie akwizytorów radiowych jest w 95 procentach zbliżone do prawdy. Są firmy, oczywiście, które stanowią wyłom, które traktują swoich sprzedawców uczciwie, jednak większość i to większość przytłaczająca nie pominiemy okazji, aby przy sprzedaży aparatu radiowego zarobić przede wszystkim na zarobku sprzedawcy.

Uciekinierzy na granicy francusko-szwajcarskiej

GENEWA. We środę rano rozeszła się w Genewie pogłoska, że kilka tysięcy uciekinierów hiszpańskich zebrało się na granicy francusko-szwajcarskiej. Szczególnie wielka ilość uchodźców zebrała się w St. Cloud w Jurze francuskiej oraz w Bellegarde.

Głównym komendantem policji szwajcarskiej wydał polecenie posterunkom granicznym wzmożenia kontroli nad ruchem granicznym. Posterunki te otrzymały również specjalne zarządzenie na wypadek, gdyby uchodźcy hiszpańscy usiłowali siłą przeдрzeć się przez granicę.

Miliony ludzi ginie w walce o... bawełnę

Dzieje bawełny są podobne do dziejów kawy, kauczuku i ropy. Również i wskutek niej dochodzi do wojen i miliony ludzi wskutek niej zginęło. Dopiero przed kilkoma laty wielcy finansisci podburzyli mieszkańców Ferghana, położonej w pobliżu Wschodniego Turkiestanu przeciwko Sowietaom, aby zdobyć w posiadanie wartościowe plantacje bawełny. I niemniej niż 70.000 ludzi zginęło w tych krwawych bojach!

Z tych samych względów Anglia podbiła swego czasu Egipt i Sudan. Podczas zdobywania Sudanu, kiedy omal nie doszło do zbrojnego konfliktu z Francją, z 10 milionowej ludności Sudanu 7 milionów postradało życie.

Również z powodu bawełny

Ameryka od roku 1891 pertraktowała z Abisynią w sprawie koncesji w okolicach jeziora Tsaba i źródeł Niebieskiego Nilu. W ciągu wielu lat wokły się pertraktacje, aż wreszcie w roku 1927 Ameryka otrzymała koncesję na budowę tamy na jeziorze Tsana, która miała przeobrazić te okolice w raj bawełniany.

Również i Japończycy ubiegali się o koncesje w Abisynii i w roku 1933 zadano im tam poważny cios. Udzielono im wprawdzie koncesji, ale nie mogli znaleźć w Abisynii robotników. W dwa lata później na widowni pojawił się inny „konkurent”, mianowicie Włochy, które zdobyły Abisynię i unieważniły poprzednie umowy rządu abisyńskiego.

Japończycy jednak nie próżnują i szukają nowych terenów na założenie plantacji bawełny. Japonia jest przekonana, że Brazylia w przyszłości będzie krajem, który będzie posiadał najwięcej bawełny, ponieważ rośliny ta doskonale się tam przyjmuje. Z tego względu Japończycy kupują tam masowo grunty. W roku 1925 zaledwie 5000 Japończyków wyemigrowało do Brazylii, podczas gdy w roku 1933 wyemigrowało tam już ponad 23.000 ludzi.

Dlaczego wielkie mocarstwa tak ubiegają się o bawełnę? Z bawełny bowiem, poza ubraniem, można wytwarzać jeszcze wiele produktów. Przede wszystkim ma ona kolosalne znaczenie dla przemysłu zbrojeniowego. Robi się z niej bowiem bawełnę strzelniczą. Poza tym wytwarza się z niej celofan, watę, oraz

służy ona jako produkt pomocniczy do wytwarzania niezliczonej ilości przedmiotów.

Kolosalne znaczenie posiada również dla przemysłu ziarno bawełny, które przed stuleciem nadeła bawełnie nazwę „rośliny diabelskiej”. Bydło bowiem, które ją żarło, zdychało, a gdy ziarno zaczynały gnić, zatrzymywały po wietrze. Z tych względów przeklinano je i palono. Obecnie robi się z tych ziaren różnego rodzaju olejki, używa się do produkowania namiastek pokarmowych oraz robi się mąkę bawełnianą, z której piecze się chleb. Poza tym mąka ta służy jako do mieszka do kawy i kakao, a kobiety używają jej do pielęgnowania skóry. W Holandii produkują się margarynę z oleju bawełnianego, we Francji robi się z niego najdroższe mydła, a Włochy przez dłuższy czas sprowadzały amerykański olej bawełniany, aby następnie po oczyszczeniu go importować z powrotem do Ameryki, jako „najczystszy olej włoski”.

Wskutek tych olbrzymich kolosalnych, jakie oddaje bawełna i wskutek tego, że bawełnę posiadają wyłącznie niektóre kraje, inne państwa, a przede wszystkim Niemcy, starają się wyprodukować sztuczną, tak zwaną syntetyczną bawełnę, aby niezależnie się od obecnych dostawców tego ważnego surowca.

NIE ZAPOMINAJ O TYCH, KTÓRYM ZABRAKŁO PRACY I CHLEBA.

Kara za obrazę Goebbelsa

KYGA. Za umieszczenie obraźliwej wiadomości o ministrze propagandy Rzeszy Goebbelsie na łamach żydowskiego dziennika rosyjskiego „Hajnt” minister spraw społecznych Łotwy, Berzinsz, ukarał redaktora tego dziennika, Kazlinera, grzywną 100 latów.

Zdemolował auto a teraz będzie przykra sprawa

Pani Józefa Gadecka zamieszkała przy ulicy Browarnej 8 w Warszawie kupiła sobie taksówkę i przyjechała w charakterze kierowcy kuzyna swego, Józefa Karczmarczyka, mieszkańca wsi Dąbrówka pod Piasecznem.

Ponieważ młody człowiek nie bardzo dobrze umiał obchodzić się z samochodem, Gadecka wysłała go przed tym na kursy samochodowe. Młody człowiek ukończył je w szybkim przeciągu czasu, po czym w sobotę po raz pierwszy wyjechał taksówką na miasto. Od tej pory wszelki ślad po nim zaginął.

Zaniepokojona właścicielka auta powiadomiła o wszystkim policję, która

wdrożyła energiczne poszukiwania za zbiegłym czy też zaginionym szoferem.

Szybko ustalono, że Karczmarczyk pojechał do Piaseczna, gdzie zabawał się za zarobione pieniądze, woźąc od restauracji do restauracji swych przygodnych znajomych. Najprawdopodobniej chciał on w ten sposób oblać uzyskanie prawa jazdy.

Niefortunny szofer taksówki uciekł w pole, porzucając auto na szosie. Przeraził go widok granatowych mundurów policji, która go w końcu odzyskała.

Gadecka poniosła wielkie straty, ponieważ miły kuzynek zdemolował jej auto bardzo poważnie.

Wymawiał się... sardynkami

Naiwne tłumaczenie znanego rabusia rowerowego

W mieszkaniu Bejrysta Fiszmana (W-wa Krochmalna 23) policja znalazła w czasie rewizji specjalne cęgi i nożyce do przecinania łańcuchów. Fiszman tłumaczył się, że nożyce tych używa do otwierania... puszek z sardynkami.

Stwierdzono jednak, że amator sardynek ma na sumieniu kilka kradzieży rowerowych, a cęgi i nożyce służy mu do przecinania łańcuchów, którymi cykliści zabezpieczają rowery przed kradzieżą.

Wobec tego Fiszmana osadzono w areszcie.

Konferencja palestyńska w Londynie walczy z dużymi trudnościami

LONDYN. Konferencja palestyńska nie może ruszyć z miejsca z powodu rozłamów w delegacjach arabskich palestyńskich. Delegaci muftiego nadal nie chcą uznać praw delegatów stronnictwa Arabów palestyńskich do brania udziału w konferencji. Wszelkie wysiłki ministra kolonii Mc. Donalda, by

skłonić delegację te do zgody, nie wydały dotychczas rezultatów.

Pod wpływem ministra jednak delegacja Iraku, Egiptu i Arabii Saudyckiej próbują obecnie doprowadzić do kompromisu między delegatami Arabów palestyńskich.

Katastrofa na morzu Krążownik zderzył się z kontrtorpedowcem

PARYŻ. Krążownik francuski George Leygues zderzył się ubiegłej nocy w pobliżu wybrzeży Bretanii z kontrtorpedowcem Bison.

Zderzenie, w czasie którego dwóch marynarzy straciło życie i kilkunastu zostało rannych, na

stało skutkiem gęstej mgły, w czasie manewrów eskadry atlantyckiej.

Kontrtorpedowiec Bison został poważnie uszkodzony, utrzymuje się on jednak na wodzie i zostanie odprowadzony do Brestu

Postrzelił nocnego dozorcę mszcząc się za udaremnienie złodziejskiego występu

Około godziny 4 minut 30 nad ranem niezliczonych przechodniów na ulicy Rakowieckiej w Warszawie zaalarmował huk kilku strzałów rewolwerowych, szybko po sobie następujących.

Gdy przybyto na miejsce okazało się, iż na chodniku leży w kałuży krwi dozorca nocny. Powiadomiona o postrzeleniu policja ustaliła, iż ranny nazywa się Józef Płażo i ma 55 lat.

Zamieszkuje on ostatnio przy ul. Felińskiego 1.

Przesłuchany dozorca oświadczył co następuje. Pełnił on służbę przy ul. Rakowieckiej jako noc. Gdy znalazł się podczas obchodu przed sklepem w kamienicy nr. 9 podeszło do niego czterech mężczyźni i wszczęło kłótnię. Gdy odpowiedział im, żeby poszli sobie i nie zaczęli go, jeden z nieznajomych

wydobył rewolwer i wystrzelił, trafiając go w nogę.

Gdy zwałił się na chodnik, wszyscy napastnicy zbiegli w kierunku Alei Niepodległości.

Policja wdrożyła energiczne poszukiwania sprawców postrzelenia. Jak sądzić należy był to zemsta ze strony mętów społecznych za udaremnienie ja kiegoś złodziejskiego występu przez dozorcę.

1914 TADEUSZ RYŚ 1918

PRZEZ KREW I ŁZY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ
O WOJNIE, BOHATERSTWIE I MIŁOŚCI

Aniela przybyła do mieszkania doktora Karskiego tu dowiedziała się o śmierci Milana, który został wraz ze swoimi towarzyszami skazany na karę śmierci. Doktor Karski wyznał Anieli swą miłość. Nagle zadzwonił dzwonek telefonu:

Doktor Karski, nie wiedząc sam czemu — zadzwonił. Przed południem telefon milczał. Nagły dźwięk telefonu dziwnie nań podziałał jak gdyby ocknął się z letargu. Wydawało mu się, że telefon kpi zeń swoim dzwonkiem, kpi z jego szczęścia i radości.

Wszedł do sąsiedniego pokoju, w którym znajdował się aparat.

— Hallo!...

— Czy poznaje pan, kto mówi?... — usłyszał doktor jakiś niepewny siebie przyciszony głos.

Poznał go od razu. Był to komisarz szóstego komisariatu. Twarz doktora Karskiego wykrzywiła się z niepokoju w grymas.

Skoro komisarz dzwoni, zapewne coś się wydarzyło...

Serce jego zabiło niespokojnie.

— Tak, poznaję... — odrzekł.

— Czy ukrył już pan swój skarb?... Zapewne rozpoczną wkrótce poszukiwania, sprawa wydała się już... Przed chwilą otrzymałem wiadomość o tym... Zwracam więc panu uwagę, że ten skarb należy gdzieś ukryć, w jakiejś pewnej miejscy, gdzieś z dala stąd...

— Dobrze, załatwimy to... doktor wypowiedział tych kilka słów z łałem w głosie.

Nie powiedział Anieli wcale, kto dzwonił. Po cóż ma jej sprawić przykrość?... Niech nadal trwa przy swych szczęśliwych myślach... Niech żadna ponura myśl nie przyćmi jej jasnych, pogodnych oczu.

Wszedł do swego gabinetu i rozpoczął przyjmowanie gości. Tego dnia, jak na złość, przybyło doń wielu pacjentów. Był zniecierpliwiony tymi wizytami. Chciałby jak najprędzej odprawić wszystkich: ale jego sumienność lekarza nie pozwalała mu lekceważyć chorych ludzi, którzy przybyli doń po poradę.

Cztery godziny trwało przyjmowanie pacjentów. W końcu powrócił do Anieli. Przyjęła go z radosnym uśmiechem i szeroko rozwartymi ramionami.

Teraz wszystko było dla niej jasne: kocha tego człowieka... Miłość bowiem jest tak jak ów legendarny ptak Fenix, który spala się i odradza ze swego popiołu.

Aniela odznacza się jasnym i prostym sposobem patrzenia na rzeczy. Zdawała sobie dokładnie sprawę z tego, że ostatniej nocy przysięgła temu człowiekowi miłość. Nie było to przypadkowe spotkanie mężczyzny i kobiety. Było to zlanie się dwóch serc, dwóch istot ludzkich, zwanie się, które trudno rozłączyć.

Doktor Karski wyjaśnił jej w ostrożny sposób, że dzisiaj być może jeszcze będą zmuszeni wyjechać z Petersburga.

— Policja poszukuje zapewne ciebie i dlatego należy jak najszybciej stąd wyjechać. Siostra moja jest w Warszawie, mąż jej jest inżynierem, pozostaniecie u nich pewien czas... Postaram się stopniowo zlikwidować gabinet w Petersburgu, i przenieść się do ciebie, do Warszawy. Ale tymczasem musimy udać się razem, gdyż muszę cię zapoznać z moją siostrą i szwagrem. Musisz się z tym liczyć, moja kochana, że jeszcze dzisiaj ruszymy pociągiem o jedenastej w drodze. Bardzo jestem niespokojny, obawiam się tego, że szpicle Rasputina wpadną na nasz ślad.

Tak, gotowa jest wyjechać... Gotowa jest uczynić wszystko, co jej każe. Wyratował ją z najcięższych opresji. Aniela cierpi bardzo, że Karski będzie zmuszony dla niej przerwać swą karierę... W Petersburgu ma już znakomitą praktykę, ma wielu pacjentów, pracuje w szpitalu. Może to wzbudzić podejrzenie, że nagle wyjechał do Warszawy: tym bardziej, że armia niemiecka zbliża się wciąż do syreniego grodu...

— Cóż to mnie obchodzi, co to mnie obchodzi, co o mnie tu pomyślą? — odrzekł na to doktor Karski. — Moja kariera nie będzie złamana. W Warszawie zdobędę sobie należytą praktykę. Poza tym w Warszawie czuję się znacznie lepiej, aniżeli tutaj, jeśli mam rozpocząć nowe życie, to chyba w moim rodzinnym mieście... Tam, gdzie każdy kamyk jest mi drogim...

Doktor Karski postanowił wyjechać tej samej nocy i nie odkładać podróży do jutra. Byłby to dlań cios niepowetowany, gdyby zabrano mu tę kobietę. Walczyłby o nią do upadłego, jak lwica o swe masełstwo. Poruszyłby cały Petersburg... Zapewne, w tej nierównej walce zwyciężyłby Rasputin, on, Karski jest bezbronny wobec tak wpływowej osoby...

Nie, nie wolno ani chwili zwlekać. W życiu ludzkim czasem jeden dzień decyduje o wszystkim!

Weszał lokaja i kazał mu spakować walizkę.

— Pan doktor wyjeżdża? — zdziwił się lokaj.

— Tak, dzisiaj w nocy, muszę zawieźć moją siostrę do rodziców... Wrócę dopiero za dwa — trzy dni.

— Ach, panie doktorze, jeden dzień po drugim...

— podrapał się niezadowolony lokaj w głowę. — Pacjenci będą urządzać skandale... Pan doktor powraca dopiero za kilka dni?

— Powiesz, że musiałem wyjechać w pilnej sprawie!

Lokaj szybko zaczął pakować najpilniejsze rzeczy doktora, myśląc zarazem o tej zmianie, jaka nagle zaszła w lekarzu... Ta „siostra” zapewne nie jest siostrą... Z siostrą nie patyczkowałby się w taki sposób... Musi ją odprowadzić do rodziców, tak jak gdyby ona była dzieckiem!... Musi ją prowadzić za rączkę?... No, tak, bo pan doktor nie chce za żadną cenę ożenić się!.. Bez kobiety nie obejdzie się... Ale już dawno nie sprowadził doktor do siebie kobiety... Coprawda, gust to pan doktor ma

nienajgorszy... — lokaj spoglądał spode łba na Aniela. Pociąg miał ruszyć pięć po wpół do dwunastej. O wpół do jedenastej był już doktor Karski gotowy do podróży.

Lokaj wyniósł walizki i sprowadził sanie: padał gęsty, puszysty śnieg. Miasto było pokryte białym całunem. Księżyc w pełni srebrzył pokryte śniegiem dachy domów.

Doktor Karski wsiał z Aniela do sani, okrył ją ciepłym kocem. Mróz smagał ich po twarzy, a w świetle latarni ulicznych, pod śnieżnym baldachimem wydawało się doktorowi Karskiemu, że Aniela jest czarowaną księżną. Nigdy jeszcze nie czuł się tak szczęśliwym, jak teraz.

Wesoło, rzeźko niosły konie po śnieżystej drodze. Nie długo trwały i sanie zatrzymały się przed Warszawskim dworcem. Doktor Karski starał się znaleźć jak najszybciej w wagonie, był bowiem przekonany, że Aniela jest poszukiwana na wszystkich dworcach. Prosił Aniela o to, aby nasunęła futrzaną czapkę na czoło, aby jej nikt nie poznał. Postanowił, że jeśli Aniela zapyta ją o dokumenty, oświadczy, że jest jego żoną i weźmie ją pod swoją obronę.

Doktor Karski wykupił dwa bilety do Warszawy i wyszedł z Aniela na peron. Gdy już mieli wsiąść do wagonu, poczul doktor Karski ciężką dłoń na swym ramieniu.

Krew uderzyła mu do głowy, zadzwonił cały. Odwrócił się, aby zobaczyć, kto kładzie dłoń na jego ramieniu.

Dalszy ciąg jutro.

Złóż ofiarę na o Pomoc Zimowal!

Bezrobotny założył... harem i został za to skazany na 3 dni aresztu

W jednym z sądów londyńskich toczyła się w tych dniach niezwykle ciekawa sprawa, która obudziła powszechne zainteresowanie. Ławę oskarżonych zajął 38-letni bezrobotny robotnik portowy, James Andow oskarżony o bigamię.

Przed dwoma laty Andow który miał już żonę i 5 dzieci, poznał niejaką pannę Alford... ożenił się z nią i po roku miał z nią dziecko. Prowadzenie podwójnego życia szybko go zmęczyło. Sprowadził więc swą drugą żonę do mieszkania pierwszej i poznał je ze sobą. Następnie zakomunikował im, że uczyni wszystko co leży w jego mocy, aby obie odpowiednio wynagrodzić i prosił, aby rozwiódły się z nim.

Żadna z dwóch żon nie chciała się na to zgodzić. Natomiast obie wysunęły inny projekt. Za proponowały, aby obie rodziny zamieszkały razem.

Andow obawiał się jednak, że obie kobiety będą o niego zażądrosne i dojdzie między nimi do tarć. Kobiety jednak przysięgły mu, że uczynią wszystko, aby do tarć nie doszło.

Andow zgodził się więc na to i wynajął mały domek, w którym zamieszkały wszyscy razem. Urządzono się zaś tak, że każda z jego żon ma swoją sypialnię, a on z dwoma swoimi najstarszymi chłopcami śpi w trzecim pokoju. Poza tym każda z żon ma swój pokój jadalny. Okazało się to jednak zbędne, ponieważ wszyscy spożywają posiłki wspólnie.

Z czasem obie żony Andowa

tak się ze sobą zaprzyjaźniły, że w domu panują idealne stosunki i Andow twierdzi, że jest niezwykle szczęśliwy i uważa swoją rodzinę za najszczęśliwszą na świecie. Przyznaje on przy tym, że jest to wyłączna załuga jego żon, które są nie tylko zwykle szlachetnymi, dobrymi i wyrozumiałymi kobietami.

Zdawałoby się, że w tej rodzinie najtrudniej będzie dojść do porozumienia w sprawach pieniężnych. Ale i tu dano sobie radę. Prawie ca-

ły zasilek, jaki Andow otrzymuje z funduszu bezrobocia idzie na pokrycie komornego, a żyje ze skromnych dochodów drugiej żony Andow. Andow zaś sam szuka energicznie pracy, pragnąc aby obie jego żony, które kocha miały zapewniony byt.

Oświadczenie oskarżonego potwierdzili liczni świadkowie, którzy zeznali, że rzadko spotyka się tak harmonijne współzycie, jak w rodzinie Andów. Sąd wziął to pod uwagę i skazał Andow tylko na trzy dni aresztu.

Szkoła detektywów

kształci przyszłych tropiciel kryminalistów i aferzystów oraz wszelkich przestępców

Nikt się nie rodzi detektywem. Ten kto chce zostać detektywem musi się odpowiednio wykształcić. Z tego też względu w Paryżu założono szkołę detektywów, której kierownikiem jest znakomity kryminolog francuski, Ashelbe.

W szkole wykłada się następujące przedmioty: Psychologię kryminologiczną, daktyloskopię i sztukę samoobrony. Pod koniec roku odbywają się egzaminy i ten, kto zda dobrze wszystkie egzaminy, otrzymuje dyplom detektywa.

Do szkoły detektywów uczęszczają nie tylko kandydaci na detektywów, lecz również funkcjonariusze policji i reporte-

rzy kryminalni. I tak na przykład jeden z wychowanków szkoły — wysoki elegancki młodzieniec jest zatrudniony na wielkim statku transoceanicznym. Gra on rolę pasażera pierwszej klasy, a w rzeczywistości czuwa nad szulerami. W szkole detektywów bowiem nauczył się wszystkich ich forteli.

W szkole tej uczniowie kształcą się również praktycznie. Kierownik szkoły jest bowiem wziętym detektywem i jeśli tylko powierza mu się jakaś sprawa, korzysta z usług swoich wychowanków i współpracuje wraz z nimi. Często też udaje się z nimi do jednego z parków, gdzie demonstruje im kawały złodziejców i uczy ich tropić przestępców.

SWIAT PRACY OBRADUJE

nad polepszeniem doli pracowników

W sali Klubu Urzędników w Kielcach odbyło się wielkie zgromadzenie delegatów i zarządów organizacji pracowniczych pracowników

państwowych, samorządowych, publiczno-prawnych i prywatnych, zrzeszonych w Okręgowej Komisji Porozumiewawczej wojew. kieleckiego w Kielcach.

Wśród zebranych licznie reprezentowani byli: Stowa-

rzyszenie Urzędników Państwowych, Związek Pracowników Skarbowych, Zw. Nauczycielstwa Polskiego, Urzędnicy Kolejowi, Urzędnicy Poczty i Telegrafów, Pracownicy Miejscy, oraz Samorządu Gminnego i Po-

wiatowego, Pracownicy Sądu i Prokuratury, Niżsi Funkcjonariusze Państwowi i Samorządowi, Pracownicy Banku Polskiego, Banku Rolnego, Farmaceutów, Pracownicy Notariatu i Hipoteki, Pracownicy Zakładów Spółdzielczych, Instytucji Ubezpieczeń Społecznych, PZUW., Zakładów Przemysłowych i Handlowych, oraz Zakładów Leczniczych.

niestety nie znalazły należącego rozwiązania.

Podkreślając ciężkie warunki bytu pracowniczego a w szczególności urzędników państwowych, rezolucja domaga się całkowitego zniesienia podatku specjalnego przy poborach do 500 zł. przerwrocenie dodatków rodzinnych i zwrotu opłat szkolnych oraz rozszerzenia ram państwowej pomocy lekarskiej.

Rezolucję tę uchwalono wysłać z odpowiednim apelem do pana premiera Sławoj-Składkowskiego, ministra Skarbu inż. E. Kwiatkowskiego, oraz do posłów i senatorów Ziemi Kieleckiej.

Prezydium Rady Okręgowej Unii również było w komplecie.

Po dłuższym przemówieniu prezesa OKP. p. Zaboklickiego zaproponowana została przez sekretarza generalnego okręgu p. Wodeckiego rezolucja, którą zebrani przyjęli jednogłośnie bez dyskusji.

W rezolucji tej zorganizowany świat pracy w Kielcach stwierdza, że doniosłe uchwały Ogólnopolskiego Kongresu Pracowniczego ze stycznia ub. roku i uchwały Kongresu Wojewódzkiego w Kielcach z marca ub. r.

Trudno żyć kulturalnie bez

RADIOODBIORNIKA

TELEFUNKEN

Najnowsze modele tych

aparatów do nabycia

w sklepie Elektrowni

Kielce, ul. Sienkiewicza 59.

Do P. T. Abonentów Elektrowni

Niniejszym podajemy do wiadomości, że taryfa w I bloku dla gospodarstw domowych od 1 lutego r.b. będzie wynosić 68 gr. za 1 Kłwg.

Zarząd Elektrowni.

Zaproszenie p. wojewody na Akademię Papieską

Pan wojewoda dr. Władysław Dziadosz przyjął na audiencji dyr. Diecezjalnej Akcji Katolickiej ks. kan. Borowieckiego i prezesa tejże A. K. p. E. Balucińskiego.

Delegacja zaprosiła pana wojewodę na akademię ku czci Ojca Sw. Piusa XI, która odbędzie się w niedzielę w dniu 12 bm. o godz. 13 w Domu WF. i PW.

Zatrucie esencją octową

Saniecka Janina zam. w Kielcach przy ul. Szerokiej 29, w zamiarze pozbawienia się życia wypila pewną ilość esencji

octowej, wskutek czego po przewiezieniu do szpitala zmarła.

Ja ciebie wykończę...!

Bijatyka w cukierni Grundmana

Do cukierni Grundmana w Kielcach przy ul. Kilińskiego przyszedł niejaki Rozenberg Lejb i zażądał kolacji.

W czasie spożywania kolacji przez Rozenberga zbliżył się do niego syn właściciela lokalu i ze słowami „Ja ciebie dzis

wykończę” zaczął go bić. W biciu pomagali Grundmanowi jego koledzy

Rozenberg twierdzi, że w czasie gdy go bito zginęło mu z kieszeni około 20 złotych i sweter.

Samobójstwo

Z rzeki Dłubni, obok wsi Poskwitów, gminy Iwanowice, pow. miechowskiego, wyłowione zostały zwłoki mężczyzny. Ustalono, że jest to Jasiówka Franciszek, lat 30, mieszka

niec wsi Poskwitów, umysłowo chory, chory od dwóch lat, który od pewnego czasu mówił, że popełni samobójstwo przez utopienie się.

Kto zgubił?

Warszawski Andrzej zam. w Kielcach, znalazł na ulicy Ogrodowej w Kielcach 4 proc. Pożyczki Konsolidacyjnej na 100 zł. obligację

Smiertelny wypadek

Na szosie pod wsią Młyn, gm. Szaniec, pow. stopnickiego, od pojazdu mechanicznego (ciągnik-tractor), własność inż. Leszka Muszyńskiego, zam. w Warszawie, oderwała się przy czepka naładowana wyrobami

żelaznymi i wpadła do rowu, przygniatając swym ciężarem hamulcowego Tadeusza Kruzińskiego, lat 32, mieszkańca Warszawy, który poniósł śmierć na miejscu.

Przyczyną wypadku było pęknięcie ramienia zaczepu łączącego tractor z przyczepką.

Kupon „K. Expressu Codziennego”

upoważnia do otrzymania ulgowego biletu w cenie 75 gr. do kina „Casino” na wszystkie miejsca z wyjątkiem łóż.

Kupon ulgowy „K. Expressu Codz.” okazielowi kasa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca w „CZWARTAKU”.

Kina kieleckie:

Czwartak Złote cienie

WF. i PW. Dziewczyna szuka miłości

Palace: Alarm

Casino: Zakochana pani

BAR

I RESTAURACJA BRISTOL

Kielce, Sienkiewicza 21 tel. 12-19

Zaprasza dziś na specjalne dania barowe

Szczupak fasz. z klusk. 60 gr.
Ozór ciel. sos chrzan. 50 gr.
Zraz wieprz. bity 50 gr.
Kiełbasa z cebulką 40 gr.
Bigos myśliwski 30 gr.
Kulebiak z kap. i grzyb. 60 gr.

Ceny niezmiennie od 1935 r.

odbiorniki sterowe i grzejniki elektryczne, żelazka, imbryki, Kuchenki, grzałki do rurek, poduszki i inne

do nabycia na dogodnych warunkach

w Radomskim T-wie

ELEKTRYCZNYM

Spółka Akc. w Radomiu

ulica Traugutta Nr 53

Kupon „K. Expressu Codziennego”

upoważnia do otrzymania w kasie kina „Palace” w Kielcach biletu w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca

Polskie T-wa dla Handlu Węgłem

„WĘGLOBLOK” S. A.

skład w Kielcach ul. Niepodległości 15 (dawn. Żelazna) tel. 11-78

Dostawa węgla i koks w najlepszych gatunkach. Ceny najniższe.

Prenumerata miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z dołączeniem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Za 1 wersja półkolumnowa w 1. edycji w tygodniu 50 gr. za tekst w 1. edycji 46 gr. Za 2. edycja 30 gr. Za 3. edycja 20 gr. Za 4. edycja 15 gr. Za 5. edycja 10 gr. Ogłoszenia miesięczne w 1. edycji 4 zł. 50 gr. Za 2. edycja 3 zł. 50 gr. Za 3. edycja 2 zł. 50 gr. Za 4. edycja 1 zł. 50 gr. Za 5. edycja 1 zł. 50 gr. Ogłoszenia w 1. edycji 10 gr. za słowo. Ogłoszenia miesięczne w 1. edycji 10 zł. Za 2. edycja 7 zł. 50 gr. Za 3. edycja 5 zł. 50 gr. Za 4. edycja 3 zł. 50 gr. Za 5. edycja 2 zł. 50 gr.